

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

LITERATURA OCCITANA II

Coordinació: GRIFOLL AVILA, ISABEL

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	LITERATURA OCCITANA II			
Codi	101493			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Llengües Aplicades i Traducció i Grau en Filologia Catalana i Estudis Occitans	5	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Filologia Catalana i Estudis Occitans	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3	3	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	GRIFOLL AVILA, ISABEL			
Departament/s	FILOLOGIA CATALANA I COMUNICACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	60 (HP) i 90 (HNP)			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
	Fonts i documents: Anglès/Castellà/Català/Francès/Italià/Llatí/Occità			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
GRIFOLL AVILA, ISABEL	isabel.grifoll@udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

Orígens, formació i desenvolupament de la lírica dels trobadors.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Coneixement de la literatura en llengua occitana.
- Coneixement de les tècniques i mètodes filològics i d'anàlisi literària.
- Coneixement de la història i cultura occitanes.

Competències

- CB5 Saber desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- CG3 Realitzar amb qualitat i rigor el treball assignat.
- CG6 Implantar la capacitat d'aprenentatge autònom.
- CG12 Utilitzar adequadament la terminologia i les tècniques pròpies de l'àmbit disciplinari o professional.
- CE6 Definir les tradicions literàries i culturals occidentals.
- CE8 Diferenciar els principals textos, autors i moviments literaris en llengües catalana i occitana, així com la seva evolució històrica i el seu context literari i sociolingüístic.
- CE10 Analitzar críticament les relacions entre els esdeveniments històrics i socials i la producció literària dels països de parla catalana i occitana.
- CE11 Identificar coneixements bàsics de la història i les cultures de les societats de parla catalana i parla occitana, així com la capacitat de contextualitzar-ne els fenòmens lingüístics i literaris.
- CE13 Desenvolupar la capacitat de discriminació teòrica en l'exegesi literària i un domini pràctic de les tècniques i mètodes de l'anàlisi literària i de la crítica textual aplicades en particular a textos en català i occità.
- CT4 Adquirir coneixements bàsics d'emprenedoria i dels entorns professionals.
- CT5 Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

I. POESIA TROBADORESCA. PRELIMINARS I CONTEXTOS

II. ELS ORÍGENS DEL *TROBAR*

1. Els primers testimonis lírics en occità: l'alba bilingüe de Fleury, les estrofes en vulgar del còdex Harley 2750, etc.
2. Guilhem de Peitieu i els orígens del *trobar*. Tradició mediollatina i influències aràbigues.
3. Jaufre Rudel i l'*amor de lonh*.

III. LA POÈTICA DELS *SOUDADIERS*

1. Marcabru
2. El debat sobre amor i noblesa. Giraut de Bornelh i el rei Alfons I d'Aragó.
3. La interpretació sociològica de la *fin'amors*.

IV. EL REGISTRE CLÀSSIC

1. Poesia vella i nova. La qüestió de l'estil (*trobar leu* i *trobar clus*). Recerca formal i ideologia. Peire d'Alvernia, Giraut de Bornelh, Raimbaut d'Aurenga.
2. Bernart de Ventadorn: el cant que neix del cor.
3. Bertran de Born: el cant a les armes.
4. El treball sobre la matèria-llengua: de la *flors enversa* de Raimbaut d'Aurenga a la sextina d'Arnaut Daniel.
5. La *vulgata cortesa*: Rigaut de Berbezilh, Arnaut de Maruelh, Raimon de Miraval, Peire Vidal, Aimeric de Peguilhan, Raimbaut de Vaqueiras, etc. La dialèctica del *trobar*. Intertextualitats.

V. POESIA A L'OCCITÀNIA DE LA *CROZADA*

1. Poesia, política i anticlericalisme: Guilhem Figueira, Peire Cardenal.
2. La noció de *paratge*
3. Reformulacions postalbigeses: Guilhem de Montanhagol.
4. Els darrers trobadors.

VI. CATALUNYA I LA POESIA TROBADORESCA

Eixos metodològics de l'assignatura

activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	HP*	HNP*
Classe magistral (M)	Vegeu CONTINGUTS (temari)	20	
Seminaris (S)			
Pràctiques (P)	P-1 – P-2 Gèneres i retòrica (pràctica textual) P-3– P-8 Textos de trobadors occitans (anàlisi i comentari) P-9 – P-10 Textos de trobadors catalans (anàlisi i comentari)	30	
Treballs (T)	T-1 Treball sobre un trobador		60
Tutories (Tut)	Tut 1 – Tut 2 – Preparació treball sobre un trobador Tut 3 – Tut 4 – Preparació temari per a l'avaluació	8	
Altres (AA)	AA – Sessió de control i revisió de l'aprenentatge (treball i temari)	2	
Avaluació (AV)	Vegeu taula de mecanismes d'avaluació		30
TOTAL		60	90

HP: hores presencials de l'estudiant. HNP: hores no presencials de l'estudiant.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

(PLA DE DESENVOLUPAMENT PER SETMANES LECTIVES)

1. Poesia trobadoresca. Preliminars i contextos (M).
2. Els orígens del *trobar* (M).
- 3-4. Textos de trobadors occitans (Guilhem de Peitieu i Jaufre Rudel) (P).
5. La poètica dels *soudadiers* (M).
6. Textos de trobadors occitans (Marcabru, Giraut de Bornelh i el rei Alfons d'Aragó) (P).
- 7-8. El registre clàssic (M).
9. Gèneres i retòrica (pràctica textual) (P).
- 10-11. Textos de trobadors occitans (Raimbaut d'Aurenga, Bernart de Ventadorn, Peire Vidal, etc.) (P).
12. Poesia a l'Occitània de la *crozada* (M i P).
13. Catalunya i la poesia trobadoresca (M).
14. Textos de trobadors catalans (P).
15. Sessions de control i revisió de l'aprenentatge (AA).

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	codificació / descripció-criteris / tipologia TPD	observacions	O*	Activitat	%*
Assistència i participació (As)		És condició indispensable haver realitzat les lectures obligatòries per obtenir aquest percentatge en l'avaluació final.			10%
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	Examen temari			Prova escrita	30%
Informe (In) / Treballs (T)	T-1 – Treball sobre un trobador			Treball	45%
Altres (A)	Control de les lectures obligatòries (fonts primàries) Control de la bibliografia (fonts secundàries)			Avaluable en examen/treball, o Test/Questionari	15%
TOTAL					100

O: Objectiu. %: percentatge en la nota final.

· Totes les activitats obtindran una primera puntuació (x) segons el barem estàndard (0 a 10). Finalitzat el període d'avaluació (recuperació inclosa), s'aplicarà a cada puntuació (x) el percentatge que li correspon segons el sistema d'avaluació de l'assignatura, amb el resultat d'una puntuació (y) per a cada activitat. Si la suma resultant (y) és 5 (o superior), la qualificació serà APROVAT (o NOTABLE, EXCEL·LENT). En cas contrari, SUSPENS.

· Totes les activitats (examen, treballs), amb un valor de 30% (o superior), són de caràcter obligatori. Si l'estudiant no es presenta a l'examen o no realitza alguna de les activitats prescriptives obligatòries, serà qualificat amb un SUSPENS, encara que la suma de totes les altres puntuacions (y) pugui ser 5 (o superior). Si l'estudiant, per motius diversos, únicament pot aconseguir menys del 50% de les activitats programades, la qualificació serà NO PRESENTAT.

· Per a les activitats ponderades amb un 30% (o +), que tenen dret a la convocatòria de recuperació, podeu consultar la Normativa d'avaluació de Graus i Màsters de la UdL.

*L'alumnat que combini els estudis amb una feina a temps complet o a temps parcial els horaris de la qual coincideixin amb els de les classes té dret a demanar avaluació alternativa en un termini de 5 dies des del començament del semestre. Per a més informació, envieu un correu electrònic a academic@lletres.udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria de la Facultat de Lletres.

Bibliografia i recursos d'informació

Fonts primàries:

Obra de referència per treballar els textos de trobadors catalans i occitans:

Riquer, Martín de. *Los trovadores: Historia literaria y textos*, 3 vols. Barcelona: Planeta, 1975 (Ensayos / Planeta de Lingüística y Crítica Literaria, 34, 35, 36). / Reimpresió. Barcelona: Ariel, 1983.

Fonts secundàries:

Bologna, Corrado – Fassò, Andrea. *Da Poitiers a Blaia: prima giornata del pellegrinaggio d'amore*. Messina: Università degli Studi di Messina. Facoltà di Lettere e Filosofia – Sicania, 1991 (Quaderni di Messina. Rassegna di Studi Filologici Linguistici e Storici, 1).

Cabré, Miriam. *Cerverí de Girona: un trobador al servei de Pere el Gran*. Barcelona – Palma de Mallorca: Publicacions de la Universitat de Barcelona – Publicacions de la Universitat de les Illes Balears, 2011 (Blaquerna, 7).

Canettieri, Paolo. *Il gioco delle forme nella lirica dei trovatori*. Roma: Bagatto Libri, 1996 (Testi, Studi e Manuali).

Di Girolamo, Costanzo. *I trovatori*. Torí: Bollati Boringhieri, 1989 (Nuova Cultura, 14). / Trad. cat. *Els trobadors*. València: Edicions Alfons el Magnànim. Institució Valenciana d'Estudis i Investigació – Generalitat Valenciana. Diputació Provincial de València, 1994 (Politécnica, 55).

Franchi, Claudio. «Trobei pastora». *Studi sulle pastorelle occitane*. Alessandria: Edizioni dell'Orso, 2006 (Scrittura e Scrittori).

Fuente Cornejo, Toribio. *La canción de alba en la lírica románica medieval. Contribución a un estudio tipológico*. Oviedo: Universidad de Oviedo. Servicio de Publicaciones, 1999.

Gaunt, Simon. *Troubadours and Irony*. Cambridge: Cambridge University Press, 1989.

Gaunt, Simon – Kay, Sarah (ed.). *The Troubadours: An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999.

Harvey, Ruth E. *The Troubadour Marcabru and Love*. Londres: Westfield College – University of London – Committee for Medieval Studies, 1989 (Westfield Publications in Medieval Studies, III).

- Kay, Sarah. *Subjectivity in Troubadour Poetry*. Cambridge: Cambridge University Press, 1990 (Cambridge Studies in French).
- Kendrick, Laura. *The Game of Love: Troubadour Wordplay*. Berkeley – Los Angeles – Londres: University of California Press, 1988.
- Köhler, Erich. *Sociologia della fin'amors. Saggi trobadorici*. Pàdua: Liviana Editrice, 1976 (Ydioma Tripharium, 2).
- Landoni, Elena. *La teoria letteraria dei provenzali*. Florència: Leo S. Olschki, 1989 (Biblioteca dell'«Archivum Romanicum», 220; serie I – «Storia, Letteratura, Paleografia»).
- Lazzerini, Lucia. *Letteratura medievale in lingua d'oc*. Mòdena: Mucchi Editore, 2001 («Subsidia» al «Corpus des Troubadours», Nuova serie, 2 = Studi, Testi e Manuali, Nuova serie, 3).
- Mancini, Mario (ed.). *Il punto su: i trovatori*. Bari: Laterza, 1991 (Biblioteca Universale Laterza, 338).
- Nelli, René. *L'érotique des troubadours*. Tolosa de Llenguadoc: Privat, 1963 (Bibliothèque Méridionale, 2a sèrie, t. XXXVIII).
- Paden, William D. (ed.). *The Voice of the Trobairitz: Perspectives on the Women Troubadours*. Filadèlfia: University of Pennsylvania Press, 1989.
- Paterson, Linda M. *Troubadours and Eloquence*. Oxford: The Clarendon Press, 1975 (Oxford Books).
- Paterson, Linda M. *The World of the Troubadours: Medieval Occitan Society, c. 1100-c. 1300*. Londres: Cambridge University Press, 1993. / Reimpressió: 1995. / Trad. esp. *El mundo de los trovadores. La sociedad occitana medieval (entre 1100 y 1300)*. Barcelona: Península, 1997 (Historia, Ciencia, Sociedad, 259).
- Riquer, Martín de. *Los trovadores: Historia literaria y textos*, 3 vols. Barcelona: Planeta, 1975 (Ensayos / Planeta de Lingüística y Crítica Literaria, 34, 35, 36). / Reimpressió. Barcelona: Ariel, 1983.
- Riquer, Martín de (ed.). *Vidas y retratos de trovadores: Textos y miniaturas del siglo XIII*. Barcelona: Galaxia Gutenberg – Círculo de Lectores, 1995. / Reimpressió. Barcelona: Plaza Janés, 1996.
- Roubaud, J.. *La fleur inverse: Essai sur l'art formel des troubadours*. París: Ramsay, 1986.
- Topsfield, L. T. *Troubadours and Love*. Cambridge: Cambridge University Press, 1975 (1978²).